

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Ethicæ Doctrinæ Elementa, Et Enarratio Libri quinti
Ethicorum**

Melanchthon, Philipp

Witebergæ, 1583

VD16 ZV 20638

De discrimine edictorum ciuiliū, & traditionum, quæ condita sunt
humana autoritate in Ecclesia.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56560](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-56560)

sententiam: Neesse est obedire non solum propter iram, sed propter conscientiam.

Cum igitur sciamus expressa voce Dei institutam & confirmatam esse potestatem politicam, firmissimè statuamus, Deo debitum esse officium obedientiam, quæ legitima potestati præstatur. Multi frigidius loquuti sunt, qui dixerunt, politicam potestatem ideo valere, quia intellectus legis & ordinis in homine, sit opus Dei. Hoc est verum est, tamen magis conspicitur autoritas gubernationum, cum ostenditur expressa institutio & confirmatio potestatis. Ac vocem suam Deus ideo addit, ut utrosq; erudiret de sua voluntate, gubernatores & subditos.

In M. p. b. n. De discrimine edictorum civilium, & traditionum, quæ condita sunt humana autoritate in Ecclesia.

Differunt latrocinium & magistratus. Nec rectè dixit Pirata ad Alexandrum: Cur tibi licet in terra prædari, mihi non licet in mari? Nam latrocinium est destructio ordinis diuini, & dissipat communem societatem, nec peccat, qui latroni poscenti pecuniam non dat, sed elabitur, aut reprimat eum, cum potest. E contra verò ordinarium, & legitimum imperium est conseruatio ordinis diuini, & fouet communem societatem, et

peccat, qui magistratum imponentem onus legitimum fallit, aut eum impedit. Hæc perspicua sunt Rom 13. ex dicto: Necesse est obedire propter conscientiam.

Et quoniam duo sunt genera legum politice potestatis: Aliæ sunt simpliciter diuinæ, ut: Non occides, Non mæchaberis, Non furtum facies, quæ ut dictum est, magistratus primum sit vox & executor Decalogi in externa disciplina. Aliæ leges sunt ab ipsis probabili ratione conditæ. Verum est enim, politicos magistratus habere potestatem condendi leges probabili ratione, quæ sunt determinationes aliquarum circumstantiarum in legibus diuinis seu naturalibus. Tamen sciendum est utrisq; deberi obedientiam, & utriusq; generis violationes peccata esse.

Sed de potestate Ecclesiastica sciendum est, mandatum Dei esse, ut doceat Euangelium, & administret Sacramenta, & deberi ei obedientiam in his, quæ sunt iuris diuini. Cæterum nullam creaturam posse noua dogmata de Deo gignere, aut novos cultus instituere. Sed oportere nos intrinsecas doctrinæ à Deo nobis commendatæ manere, iuxta illud: Si quis aliud Euangelium docet, anathema sit, Ideo refragari necesse est, cum alia dogmata et alij cultus proponuntur, Sed Pastores boni ordinis causa distribuere lectiones & tempora, & similia quædam possunt. Hic tamen re-

tinen

timenda est sententia, tales ritus, nec iustitiam,
nec cultus Dei esse, nec violationem extra casum
scandali, peccatum esse, iuxta illud: Nemo vos
arguat in cibo aut potu. Hac libertas maneat
in Ecclesia, nec in alterutram partem vinculis
conscientijs injiciantur.

Politicae potestates legibus obligantur con-
scientiae, sicut dictum est, quia Deus hoc ita san-
xit. Et vult hoc modo vitam hominum corporalem
regi. Econtra potestas Ecclesiastica, non obli-
gat conscientias proprijs legibus, quia hanc liber-
tatem Deus sanxit. Et ministerium est, proprie
non pertinens ad vitam corporalem. Hoc discrimen
legum civilium & Ecclesiasticarum perspicuum
est. Gerson longè alias rationes astrigendi &
laxandi quærit, quibus conscientia magis
turbanur et illaqueantur. Hac explicatio quam
recitavi, vera & perspicua est.

Capitulum
de iudicibus
iudicibus

Iustene mandavit Nehemias, ut Iu-
dæis Iudæi reddant vsuras
centesimas?

In secundo libro Esdræ mentio fit vsurarum
centesimarum, de quibus & in Græcis & Roma-
nis legibus sæpè dicitur. Prodest igitur, enarra-
ri vocabulum, & considerari antiquitatis con-
suetudinem.